

Brev

7.10.2021

Hur inrättandet av välfärdsområdena påverkar miljö- och hälsoskyddet

Social- och hälsovårdsreformen är en reform av hela den offentliga social- och hälsovården. Även räddningsväsendets tjänster reformeras. För närvarande ansvarar kommunerna och sjukvårdsdistrikten för organiseringen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. I framtiden är det välfärdsområdena och Helsingfors stad som ansvarar för organiseringen.

Lagen om välfärdsområden trädde i kraft den 1 juli 2021. Med stöd av den lagen överförs uppgifterna inom social- och hälsovård och räddningsväsende till välfärdsområdena i början av år 2023.

Uppgifterna inom miljö- och hälsoskydd ska fortfarande ingå i kommunernas ansvarsområde, och alternativen för hur kommunerna kan organisera sitt samarbete ändras inte. De tillsynsenheter som finns i anslutning till en samkommun för social- och hälsovård ska dock omorganisera uppgifterna före den 1 januari 2023, förutsatt att områdets kommuner inte fattar ett gemensamt beslut om att uppgifterna ska skötas av välfärdsområdet. Lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet (410/2009) gäller fortfarande, och tillsynsenheterna måste uppfylla kraven också i den lagen oberoende av hur verksamheten organiseras.

Enligt 65 § i den införandelag som gäller välfärdsområdena (616/2021) kan välfärdsområdet i vissa fall åta sig uppgifterna inom miljö- och hälsoskyddet från början av 2023.

Här beskrivs hur införandet av välfärdsområdena påverkar organiseringen av miljö- och hälsoskyddet i olika situationer. En uppgift inom miljö- och hälsoskyddet kan överföras till välfärdsområdet med stöd av 65 § i införandelagen (616/2021) om alla kommunerna inom välfärdsområdet vill det och om överföringen uppfyller kraven i paragrafen.

1. Tillsynsenhetens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddet hör för närvarande till andra samkommuner än samkommunen för social- och hälsovård

De flesta tillsynsenheter för miljö- och hälsoskydd är placerade i andra samkommuner än samkommunen för social- och hälsovård, till exempel i anknytning till miljöskyddet, byggnadstillsynen eller den tekniska sektorn. Dessa tillsynsenheter för miljö- och hälsoskydd kan fortsätta sköta verksamheten på detta sätt.

Postadress
Postadress
Postal Address
Social- och hälsovårdsministeriet

Besöksadress
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PB 33
00023 Statsrådet

Sjötullsgatan 8
Helsingfors

29 516 001
35 829 516 001

295 163 415
358 295 163 415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

De måste dock uppfylla kraven i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet när de organiserar miljö- och hälsoskyddet.

2. När tillsynsenheten för miljö- och hälsoskydd verkar i anslutning till en samkommun för social- och hälsovård som är mindre än sjukvårdsdistriktet

En del tillsynsenheter för miljö- och hälsoskydd verkar i anslutning till en samkommun för social- och hälsovård som är mindre än sjukvårdsdistriktet. Från samkommunerna till välfärdsområdena överförs i samband med genomförandet av social- och hälsovårdsreformen organiseringsansvaret för social- och hälsovården, den lösa egendomen samt den personal som minst hälften av sin arbetstid arbetar i sådana uppgifter som överförs till välfärdsområdena. Ingen övrig verksamhet, egendom eller personal inom samkommunen överförs till välfärdsområdena.

I de ovannämnda situationerna kan kommunerna fortsätta samarbetet inom miljö- och hälsoskydd i form av en samkommun eller överföra uppgiften till någon annan instans. Kommunernas samarbete kan förutom genom en samkommun genomföras också genom modellen med en ansvarig kommun enligt 51 § i kommunallagen. För att en uppgift ska kunna överföras till välfärdsområdet i enlighet med 65 § i införandelagen krävs det ett gemensamt beslut om detta av alla de kommuner som hör till välfärdsområdet.

Miljö- och hälsoskyddet måste dock organiseras i enlighet med kraven i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet. När ett samarbetsområde för miljö- och hälsoskydd inrättas kan man använda den anvisning från Kommunförbundet som bifogas nedan.

3. När tillsynsenheten för miljö- och hälsoskydd verkar i anknytning till ett sjukvårdsdistrikt

En del tillsynsenheter för miljö- och hälsoskydd verkar i anknytning till ett sjukvårdsdistrikt eller en samkommun för social- och hälsovård som motsvarar ett sjukvårdsdistrikt till omfattningen. Sjukvårdsdistriktets verksamhet upphör i och med inrättandet av välfärdsområdena.

Uppgifterna inom miljö- och hälsoskyddet kan överföras till välfärdsområdet med stöd av 65 § i införandelagen förutsatt att alla de kommuner som hör till välfärdsområdet fattar ett gemensamt beslut om saken. I annat fall ska miljö- och hälsoskyddsverksamheten omorganiseras före den 1 januari 2023. Miljö- och hälsoskyddet måste dock organiseras i enlighet med kraven i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet. Kommunernas samarbete kan förutom genom en samkommun genomföras också genom modellen med en ansvarig kommun enligt 51 § i kommunallagen.

När ett samarbetsområde för miljö- och hälsoskydd inrättas kan man använda den anvisning från Kommunförbundet som bifogas nedan.

Förutsättningar för överföring av uppgifter inom miljö- och hälsoskydd

För att välfärdsområdet ska kunna åta sig uppgifterna inom miljö- och hälsoskyddet genom ett avtal krävs det att alla kommuner i välfärdsområdet före den 31 december 2021 fattar beslut om att uppgifterna inom miljö- och hälsoskydd i alla de kommuner som hör till välfärdsområdet ska överföras till en sådan samkommun som avses i 20 § i införandelagen på så sätt att samkommunen sköter uppgifterna senast den 31 december 2022.

Dessutom krävs det att välfärdsområdet och alla kommuner i området ska avtala om hur uppgifterna inom miljö- och hälsoskydd ska skötas från den 1 januari 2023. Områdets samtliga kommuner ska anvisa välfärdsområdet den finansiering som krävs för att organisera alla uppgifterna inom miljö- och hälsoskyddet.

Avtalet om hur uppgifterna inom miljö- och hälsoskyddet ska skötas bör ingås före den 30 juni 2022, och avtalet gäller till den 31 december. Avtalet ska innehålla beslut om det förfarande som ska gälla efter att avtalet inte längre är i kraft.

Om välfärdsområdet och områdets kommuner har ingått avtal om att uppgifterna inom miljö- och hälsoskydd ska överföras till välfärdsområdet, tillämpas 20 § i införelagen om överföring från en samkommun till välfärdsområdena.

Enheten för miljö- och hälsoskydd ska motsvara välfärdsområdet till dess omfattning och uppfylla kraven i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet.

Parlamentarisk utredning om uppgifterna inom regionförvaltningen och de sektorsövergripande landskapen

En parlamentarisk arbetsgrupp som tillsattes av Statsrådet för regionförvaltningen och de sektorsövergripande landskapen har utrett vilka uppgifter som kan överföras, och under vilka förutsättningar, från kommunerna, samkommunerna och staten till självstyrande områden som bildas i enlighet med regeringsprogrammet och som är större än en kommun. På basis av utredningen föreslog den att de uppgifter inom miljö- och hälsoskydd som för närvarande sköts av kommunerna ska överföras till välfärdsområdena. Med miljö- och hälsoskyddsuppgifter avses hälsoskydd, tobakskontroll, veterinärvård och livsmedelstillsyn. Det finns inget politiskt beslut om saken.

Avdelningschef
Taneli Puumalainen
Social- och hälsovårdsministeriet

Avdelningschef
Minna-Mari Kaila
Jord- och skogsbruksministeriet

Vice verkställande direktör
Timo Reina
Finlands Kommunförbund rf

Ytterligare information ges av:

Vesa Pekkola, konsultativ tjänsteman, social- och hälsovårdsministeriet, tfn 02951 63282, vesa.pekkola@gov.fi

Sebastian Hielm, livsmedelssäkerhetsdirektör, jord- och skogsbruksministeriet, tfn 050524 5761, sebastian.hiela@gov.fi

Kaisa Mäntynen, specialsakkunnig inom miljö- och hälsoskydd, Finlands Kommunförbund rf, tfn 09 771 2139, kaisa.mantynen@kuntaliitto.fi

Bilaga	Kommunförbundets anvisning: Innehållet i samarbetsavtalet om miljö- och hälsoskyddet
Utdelning	Finlands kommuner Tillsynsenheterna för miljö- och hälsoskydd